

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра полоністики і перекладу

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВОПОЛЬЩІ

підготовки БАКАЛАВРА
спеціальності 035 ФІЛОЛОГІЯ
освітньо-професійної програми
МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА (ПОЛЬСЬКА). ПЕРЕКЛАД

Луцьк–2023

Силабус вибіркового освітнього компонента «Лінгвокраїнознавство Польщі»
підготовки Бакалавра, спеціальності 035Філологія, освітньо-професійної програми
Мова та література (польська). Переклад

Розробник: Тетяна Полежаєва, кандидат філологічних наук, доцент кафедри
полоністики і перекладу

Погоджено:

гарант освітньо-професійної програми

доц. НаталіяЦьолик

Силабус вибіркового освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри
полоністики і перекладу

Протокол №1 від 30 серпня 2023 року.

Завідувач кафедри

проф. Сухарєва С.В.

©ПолежаєваТ.В.,2023р.

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Таблиця 1

Найменування показників	Освітній ступінь, ОПП, спеціальність	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова та література (польська). Переклад підготовки бакалавра	Вибірковий
		Рік навчання–2
		Семестр–3
Кількість годин/кредитів 150/5		Лекції–10 год.
		Практичні–20 год.
		Самостійна робота–110 год.
		Консультації–10 год.
		Форма контролю: залік
ІНДЗ: немає		Мова викладання: українська, польська

2. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Тетяна Вікторівна Полежасва
Кандидат філологічних наук
Доцент
Доцент кафедри полоністики і перекладу
+380501454858, Polezajeva.Tetiana@vnu.edu.ua
Днізаннять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

3. ОПИС ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Анотація курсу

Силабус вибіркового освітнього компонента «Лінгвокраїнознавство Польщі» підготовки бакалавра, спеціальності 035 Філологія, за освітньо-професійною програмою Мова та література (польська). Переклад.

Мета і завдання вибіркового освітнього компонента «Лінгвокраїнознавство Польщі» полягає у формуванні у здобувачів освіти лінгвокраїнознавчої, культурологічної, соціальної та історичної компетентності з метою підготовки до подальшої практичної діяльності і подальшого розвитку мовної, мовленнєвої та соціокультурної компетенції, формуванню мовленнєвих умінь і стратегій в різних видах комунікативної діяльності.

Вибірковий освітній компонент розвиває лінгвістичне, логічне і творче мислення, сприяє можливості розширення комунікативної діяльності, розширює практичний мовленнєвий світогляд особистості, формує науковий тип мислення тощо.

Опанування освітнього компонента «Лінгвокраїнознавство Польщі» сприяє формуванню у здобувачів загальних і професійноорієнтованих комунікативних компетенції (лінгвістичну, соціолінгвістичну і прагматичну) для забезпечення більш ефективного спілкування в побутовому, соціальному, академічному і професійному середовищі; формує загальні

компетенції (декларативні знання, вміння й навички, компетенцію існування та вміння вчитися); сприяє розвитку особистих здібностей до самооцінки та здатності до самостійного навчання, що дозволить здобувачам продовжувати навчання в академічному і професійному середовищі як під час навчання у ВНЗ, так і після його завершення; залучати здобувачів до таких академічних видів діяльності, які активізують і далі розвивають увесь спектр їхніх пізнавальних здібностей; допомагати здобувачам у формуванні загальних компетенцій з метою розвитку їх особистої мотивації (цінностей, ідеалів); зміцнювати впевненість здобувачів як користувачів мови, а також їх позитивне ставлення до вивчення мови; сприяти становленню критичного самоусвідомлення та вміння спілкуватися у міжнародному середовищі; досягати широкого розуміння важливих і різнопланових міжнародних соціокультурних проблем, для того щоб поводитись і діяти належним чином у культурному розмаїтті професійних і академічних ситуацій.

4. КОМПЕТЕНТНОСТІ(РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ)

Інтегральна компетентність:

ІК: Здатність розв'язувати спеціалізовані завдання і проблеми різного рівня складності середньої освіти, зокрема мовно-літературної галузі, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації навчання в закладах загальної середньої освіти

Загальні компетентності:

ЗК-2: Здатність вчитися й опановувати нові знання, усвідомлювати роль полікультурної освіти.

ЗК-4: Здатність працювати в міжнародному контексті, популяризувати культурні цінності світового значення.

ЗК-5: Знання та розуміння предметної галузі, здатність здійснювати професійну діяльність.

ЗК-6: Здатність виявляти, ставити проблеми та знаходити шляхи їхнього розв'язання.

ЗК-7: Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

Фахові компетентності:

ФК-1: Здатність здійснювати пошук необхідних відомостей, об'єктивно їх оцінювати, обробляти, вивчаючи філологічні й історико-культурні явища та процеси.

ФК-3: Здатність послуговуватись в педагогічній та дослідницькій роботі спеціальною термінологією, категоріями, поняттями, інтелектуальними операціями під час інтерпретації мовно-літературних явищ, історико-культурних реалій.

ФК-4: Здатність оперувати системою лінгвістичних знань, що охоплює відомості про основні мовні явища в теоретичному, практичному, синхронному, діахронному, соціокультурному аспектах.

ФК-7: Здатність демонструвати на високому рівні сформовані мовну, мовленнєву, комунікативну компетентності з польської мови в процесі фахового спілкування, коректування текстів, перекладу, викладання, дослідницької роботи.

ФК-9: Здатність формувати у здобувачів освіти на уроках польської мови ключові й предметні компетентності, наскрізні уміння, застосовуючи особистісно орієнтований і діяльнісний підходи, ефективні методики й технології вивчення іноземних мов, національних літератур в контексті діалогу культур, керуючись вимогами нормативних документів освітнього процесу.

ФК-15: Здатність дотримуватись у професійній та дослідницькій роботі принципів доброчесності, компетентності, законності.

Програмні результати навчання:

ПРН-1: Популяризує світові культурні цінності, розуміє важливість полікультурної освіти.

ПРН-3: Виявляє самостійність і відповідальність у розв'язанні проблем у професійній та дослідницькій роботі, здатність працювати автономно й в команді, дотримуватись етичних принципів і засад академічної доброчесності.

ПРН-4: Ефективно працює з інформацією з різних джерел: добирає необхідні відомості, критично аналізує й інтерпретує їх, впорядковує, класифікує й систематизує.

ПРН-6: Володіє відомостями щодо різноманітних історико-культурних й мовно-літературних явищ та процесів, зокрема необхідних для перцепції національних картин світу, оперує базисними філологічними поняттями, розуміє специфіку сучасних гуманітарних знань, презентує їх у результатах своєї професійної діяльності.

ПРН-8: Знає мету мовно-літературної освітньої галузі, сучасні принципи, форми, новітні методи вивчення іноземних мов у контексті діалогу культур, завдання і шляхи практичної реалізації програм вивчення польської мови в закладах загальної середньої освіти, документацію освітнього процесу.

ПРН-9: Здійснює порівняльний аналіз філологічних явищ, базуючись на знаннях про мову як особливу знакову систему, літературу як мистецтво художнього слова, вирізняє лінгвокраїнознавчий потенціал вербальних одиниць.

ПРН-10: Володіє знаннями з фонетики, лексикології, граматики, орфографії, орфоепії польської мови, уміє їх практично використовувати в освітньому процесі.

ПРН-11: Вільно послуговується у професійній й дослідницькій сферах польською мовою в усній та писемній формах, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), використовує її для реалізації продуктивного міжкультурного діалогу.

ПРН-14: Організовує з використанням сучасних педагогічних технологій на уроках польської мови освітній процес (зокрема і дистанційний та інклюзивний), що ґрунтується на засадах особистісно орієнтованого й компетентнісного підходів, послугування найновішими методиками формування ключових і міжкультурної іншомовної комунікативної як предметної компетентностей, наскрізних умінь в мовно-літературній освітній галузі.

5. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам.	Конс.	Форма контролю/Бали
Змістовий модуль 1. Зміст поняття лінгвокраїнознавство						
Тема 1: Лінгвокраїнознавство як філологічна дисципліна	4			4		
Тема 2: Методологічні та методичні основи лінгвокраїнознавства	9	2		6	1	
Тема 3: Функції мови та їх співвідношення з функціями культури.	7		2	5		ДС / ДБ 4
Тема 4: Поняття культури як найважливішого концепту лінгвокраїнознавства.	7			6	1	
Тема 5: Лінгвокраїнознавча теорія слова Е.М. Верещагіна та В.Г. Костомарова.	8		2	6		Д / ДБ/Т 4
Тема 6: Значення і поняття у міжмовному аспекті.	9		2	6	1	ДС/ДБ 4

Тема7: Фонові знання як основний предмет лінгвокраїнознавства.	7			6	1	
Тема8: Національний компонент в структурі Значення слова. Проблема національної своєрідності лексичного значення.	7		2	5		ДС / ДБ 4
Тема9: Польська лексична система у слов'янському контексті.	9	2		6	1	
Тема10: Національно-культурна семантика фразеологічних одиниць.	7		2	5		ДС/ПР 4
Контрольна робота						30
Разом за модулем1	74	4	10	55	5	50
Змістовий модуль2. Зміст предмету Польське лінгвокраїнознавство						
Тема11: Основні відомості про Польщу	4			4		
Тема12: Географія та історія Польщі.	9	2		6	1	
Тема13: Польська державна символіка.	7		2	5		ДС / ДБ 4
Тема14: Народні вірування та обряди	7			6	1	
Тема15: Польські міфи і легенди	8	2	2	6		Д / ДБ/Т 4
Тема16: Устрій життя у Польщі. Побут польського народу.	9		2	6	1	ДС/ПР 4
Тема17: Лінгвокраїнознавчий аналіз мови й тексту.	7			6	1	
Тема18: 9. Етнолінгвістичне світосприйняття (специфіка польської фразеології).	7		2	5		ДС / ДБ 4
Тема19: Подібності та відмінності традицій України та Польщі	9	2		6	1	
Тема20: Принципи лінгвокраїнознавчого аналізу художніх текстів/	7		2	5		ДС/ПР 4
Контрольна робота						30
Разом за модулем 2	76	6	10	55	5	50
Всього годин/ балів	150	10	20	110	10	100

Форми контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, ПР – проєкт, ПРЗ – презентація, РЗ – розв'язування завдань, РМГ – робота в малих групах, МКР – модульна контрольна робота, Р – реферат, АЗ – аналітична записка, АЕ – аналітичне есе.

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИКОНАННЯ

1. Стилiстичнi особливостi польського фольклору. Написати реферат i зробити доповідь на практичному заняттi.
2. В рамках теми «Освіта i наука в Польщі» підготувати презентації до двадцяти сторінок. Використовувати останні данні i відомості про хід дистанційного навчання в Польщі.
3. На вибір самостійно опрацювати матеріал на тему – Відмінності символічних значень в польській та українській мові; Стилiстичнi особливостi польського фольклору; Особливості культурного життя Польщі (література, стародавні звичаї, повір'я, традиції, легенди, свята i їх відбиття у мові, національний характер поляків, образотворче мистецтво, музичне життя). Оформити у вигляді реферату, супроводжувати презентаційним матеріалом.
4. Законспектувати один з підрозділів праці Kita M. Człowiek i jego świat w słowach i tekstach. Wybór tekstów języka polskiego dla cudzoziemców na poziomie zaawansowanym / M. Kita, A. Skudzyk. Katowice, 2006. 437 s.
5. Скласти порівняльну табличку до теми: «Подібності та відмінності традицій України та Польщі».

7. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Засади поточно та підсумкового контролю викладені на сайті ВНУ імені Лесі Українки ([докладно – в Положенні](#)).

Ефективність праці здобувача співвідносна з його відповідальним ставленням до навчального процесу. Здобувач повинен відповідно до затвердженого навчального розкладу відвідувати лекційні заняття, брати активну участь у практичних та семінарських заняттях, креативно ставитись до виконання практичних завдань.

Академічна доброчесність. Воцінюванні підготовки ізнань здобувачів на практичних заняттях, особливо при проведенні контрольних заходів, викладач керується політикою академічної доброчесності, яка полягає в недопустимості плагіату, компіляції тощо ([Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату](#)).

Також, оцінювання знань та вмінь здобувачів залежить від їхнього своєчасного виконання визначених навчальним планом видів робіт (практичні та самостійні). Максимальний бал до кожної теми визначений у таблиці «Структура навчальної дисципліни». Перездачі незданих з поважних причин (хвороба, довідка) тем можливі за визначеним графіком. Передбачено можливість зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти ([докладніше – у Положенні](#)).

Якщо здобувач не має заборгованості з тем, винесених на оцінювання, та отримав протягом семестру не менше 75 балів, то одержує відповідний підсумковий бал – добре (75-81), дуже добре (82-89), відмінно (90-100). У випадку, коли здобувач отримав менше як 76 балів або хоче покращити результат, то складає залік згідно з розкладом, затвердженим навчальним відділом Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Також здобувач освіти може отримати оцінку за якусь тему чи кілька тем (блок), не тільки склавши її (їх) викладачеві, а й у разі, якщо він взяв участь у роботі сертифікатного курсу.

**Під час вивчення вибіркового освітнього компонента визначаються результати навчання, отримані в неформальній (професійні курси/тренінги, онлайн-освіта, стажування тощо) та/або інформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають вибіркового освітнього компоненту як в цілому, так і його окремим модулям, темі (темам), що передбачені цим силабусом. Деталі щодо процедури зарахування результатів подані [подані за посиланням](#).*

8. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумковий контроль успішності здобувача (залік) має два модулі:

1. Модуль перший складається з: 5 (10 годин) практичних занять та самостійної роботи: (20 балів), і КР №1 (30 балів). Наскрізна тема: Зміст поняття лінгвокраїнознавство;
2. Модуль другий складається з: 9 (18 годин) практичних занять та самостійної роботи: (20 балів), і КР №2 (30 балів). Наскрізна тема: Зміст предмету Польське лінгвокраїнознавство.

В разі нестачі необхідної кількості балів для задовільної оцінки (менше 60 балів), які можна отримати протягом семестру, здобувач може скласти залік. Питання для заліку вміщують весь матеріал, що був пройдений протягом вивчення освітнього компонента.

9. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 -81	Добре
67-74	Задовільно
60 -66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Лозовська К., Полежаєва Т. Особливості перекладу обценної лексики польською мовою (на матеріалі роману Дж.Р. Р. Мартіна «Гра престолів»). Міжнародна науково-практична конференція «Мова, література і культура: актуальні питання взаємодії», 8-9 жовтня 2021 р, Львів : ГО «Наукова філологічна організація «ЛОГОС», 2021. 92 с. С. 20-23.
2. Полежаєва Т.В. Використання інформаційно-комунікаційних технологій під час дистанційного вивчення польської мови. Всеукраїнський науково-практичний семінар «Пріоритетні напрямки сучасної лінгводидактики» (до 90-ї річниці з дня народження Лариси Павлівни Рожило). 25-26 березня 2021 року. Луцьк. 2021. С. 110-113.
3. Полежаєва Т.В. Реалії проблем подвійного диплому (польська мова як непрофільна дисципліна). І Міжнародний науково-методичний семінар «Стан і перспективи методики вивчення польської мови у закладах середньої та вищої освіти» та міжнародні курси підвищення кваліфікації. 9-13 листопада. Київ-Луцьк-Варшава, 2020.

4. Літературознавча енциклопедія: У двох томах. Т. 1. / Авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. К. : ВЦ «Академія», 2007. 608 с.
5. Петриченко Н. Г. «Благородні розбійники» в образній системі фундаментальних історичних творів в українській, польській, російській літературі першої половини XIX ст. / Н. Г. Петриченко // Мова і культура. К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2008. Вип. 11. Т. I (113). С. 261–266;
6. Петриченко Н. Історичні та легендарні постаті в російській, українській та польській прозі першої половини XIX століття / Надія Петриченко // Наукові записки. Серія : літературознавство / [за ред. проф. М. Ткачука]. Тернопіль : ТНПУ, 2009. Вип. 26. С. 255–265.
7. Літературна компаративістика. Вип. I, II, III, IV. К. : ПЦ «Фоліант», 2005.
8. Панчук Т. Ф. «Лінгвокраїнознавство Польщі». Видавництво НАДПУ, 2005.
9. Українсько-польські літературні контексти доби бароко. Зб. наук. праць. Київські полоністичні студії. Т. VI. К., 2004.
10. Українська школа в літературі і культурі українсько-польського пограниччя Т. 7 Київ, 2005. 598 с.
11. Licińska D. Geografia. Polska, Podręcznik. Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa, 1985.
12. Tymowski M., Kieniewicz J., Holzer J.. Historia Polski, Editions Spotkania. Warszawa, 1991.
13. Kita M. Człowiek i jego świat w słowach i tekstach. Wybór tekstów języka polskiego dla cudzoziemców na poziomie zaawansowanym. M. Kita, A. Skudzyk. Katowice, 2006. 437 s.
14. Bartmiński J. Językowe podstawy obrazu świata. Lublin: UMCS, 2016. 318 s.
15. Dalewska-Greń A. Języki słowiańskie. Warszawa: PWN, 2002. 665 s.
16. Cudak R. Kultura polska. Śląsk, Katowice, 2012. 273 s.
17. Історії та традиції Польщі <https://culture.pl/ru/article/polskie-fantasticheskie-tvari-i-gde-oni-obitavut>